

بیانیه مشترک انجمن دیابت گابریک و انجمن دیابت ایران

موضوع: تبعات حذف ارز ترجیحی و افزایش قیمت تجهیزات پزشکی در مدیریت دیابت

انجمن دیابت گابریک و انجمن دیابت ایران به عنوان نمایندگان جامعه دیابت ایران و اعضای رسمی فدراسیون بین‌المللی دیابت نگرانی شدید خود را در مورد افزایش نرخ ارز که منجر به افزایش چشمگیر ملزومات مدیریت دیابت خواهد شد اعلام می‌داریم.

پایش مستمر قند خون به ویژه برای افراد مبتلا به دیابت نوع یک، سنگ بنای مدیریت دیابت است. بر اساس راهنمای بالینی استاندارد جهانی، استفاده از سنسور پایش مداوم قند در دیابت نوع یک اولویت اول است. اگرچه با توجه به هزینه هنگفت و عدم دسترسی بسیاری از افراد به این تکنولوژی، دسترسی مکفی و مقرون به صرفه به خود پایشی قند خون با گلوکومتر اهمیت ویژه‌ای دارد.

مطابق با راهنمای خودپایشی قند خون که مورد تأیید و ابلاغ شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد، در دیابت نوع یک، حداقل چهار بار پایش روزانه قند خون ضرورت دارد و این خود پایشی، نقشی حیاتی در پیشگیری از عوارض حاد و مزمن دیابت ایفا می‌کند. این عوارض نه تنها کیفیت زندگی این افراد را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد، بلکه هزینه‌های هنگفتی را نیز به نظام سلامت کشور تحمیل می‌کند، هزینه‌هایی که با پیشگیری و مدیریت صحیح قند خون، قابل اجتناب بودند. قابل ذکر است که متأسفانه امید به زندگی در افراد مبتلا به دیابت نوع ۱ در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته ۱۴ سال کمتر است و حداقل ۷ سال از زندگی آن‌ها با عوارض دیابت سپری می‌شود که عمدتاً ناشی از عدم دسترسی مناسب به امکانات درمانی و پایش است.

اخیراً خبرهایی شنیده می‌شود مبنی برافزایش نرخ ارز تخصیص‌یافته به واردات تجهیزات پزشکی و تولید مواد اولیه در سال ۱۴۰۴ که نتیجه آن افزایش بیش از ۷ برابری قیمت نوارهای تست قند خون و افزایش قابل توجه قیمت سنسور پایش مداوم قند خواهد شد. این در حالی است که با گذشت بیش از یک سال از تصویب شورای عالی بیمه مبنی بر تحت پوشش قرار دادن نوار تست قند خون و سوزن لانست، این مصوبه اجرایی نشده است.

در حال حاضر بازپرداخت محدودی برای جبران هزینه تهیه نوار تست قند خون و سنسور پایش مداوم قند در صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج جایگزین مصوبه شورای عالی بیمه شده است که برای اغلب بیماران به دلیل ناهماهنگی اجرایی در بیمه‌های متفاوت و همین‌طور پیچیده بودن پروسه دریافت هزینه‌ها، عملاً قابل اجرا نیست. متأسفانه به دلیل ناهماهنگی‌های موجود در پیاده‌سازی و نظارت بر اجرا، افراد دیابتی تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی و نیروهای مسلح از تسهیلات مربوط مصوب شده بی‌بهره بوده و تعداد محدودی از مشمولان بیمه سلامت نیز به سختی و با محدودیت فراوان این تسهیلات را دریافت کرده‌اند. عدم پوشش مناسب بیمه‌ای این تجهیزات و نیز افزایش قیمت چندین برابری، دسترسی به این ابزارهای حیاتی را برای بسیاری از خانواده‌ها غیرممکن می‌سازد و از سوی دیگر، افزایش نرخ بستری مکرر، افت تحصیلی کودکان و نوجوانان ناشی از تکرار هیپوگلیسمی خطرناک و کتواسیدوز دیابتی، از کارافتادگی و حتی ایجاد عوارض جبران‌ناپذیر محدود کننده‌ای مانند نابینایی، نارسایی کلیوی، سکته‌های

قلبی و مغزی و قطع اندام هزینه‌های درمان را برای نظام سلامت چند برابر خواهد کرد و زمانی خواهد رسید که با منابع موجود، امکان رسیدگی و پرداخت این هزینه‌های هنگفت برای بیمه‌ها و نظام سلامت ممکن نخواهد بود.

لازم به ذکر است در حال حاضر بسیاری از خانواده‌ها امکان پرداخت هزینه‌های فعلی مدیریت دیابت را ندارند و نه تنها به هیچ عنوان امکان تهیه سنسور پایش مداوم قند را ندارند، حتی برای تهیه نوار تست و سرسوزن تزریق نیز با مشکلات جدی مواجه هستند. با افزایش نرخ ارز، مخارج کمرشکن خانوار باعث می‌شود موضوع سلامتی به اولویت‌های بعد از تأمین معاش خانواده تبدیل شود و این یک زنگ خطر جدی برای نظام سلامت است.

مخصوصاً که از جمعیت ۱۰۰ هزار نفری مبتلایان به دیابت نوع یک در ایران، نیمی از آن‌ها را کودکان و نوجوانان زیر ۱۸ سال تشکیل می‌دهند. در شرایطی که کشور بر جوانی جمعیت تأکید دارد، افزایش هزینه سلامت، این نسل جوان و خانواده‌هایشان را در معرض خطرات جدی قرار می‌دهد.

ما به عنوان نمایندگان جامعه دیابت، از سازمان‌های بیمه‌گر و سیاست‌گذاران حوزه سلامت درخواست اکید داریم که پیش از اجرای این افزایش قیمت، با درک شرایط بحرانی پیش رو، پوشش بیمه‌ای حداقل ۷۰ درصدی برای نوارهای تست قند خون و پرداخت دست‌کم نیمی از سنسور موردنیاز افراد مبتلا به دیابت را در دستور کار قرار دهند. این اقدام ضروری، از بروز فاجعه‌ای انسانی و تحمیل هزینه‌های سنگین‌تر به نظام سلامت جلوگیری خواهد کرد.

همچنین با توجه به اهمیت موضوع و تجربیات قبلی انجمن‌ها در مورد چالش‌های متعدد در زمینه دسترسی به تجهیزات و داروهای دیابت، درخواست داریم که:

- سازوکاری شفاف و مشخص برای تأمین و توزیع نوارهای تست قند خون با قیمت مناسب و تحت پوشش بیمه ایجاد شود.
- بسته خدمات مصوب شده در صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج برای بازپرداخت هزینه سنسور پایش مداوم قند مورد بازنگری قرار گرفته و امکان دسترسی مداوم برای افراد بیشتری به ویژه کودکان و نوجوانان فراهم گردد.
- شرایط پوشش بیمه و کاهش هزینه‌ها به شکلی برنامه‌ریزی گردد که با افزایش نرخ ارز و قیمت کالاها و خدمات، پرداخت از جیب بیماران مبتلا به دیابت افزایش نداشته باشد.
- بودجه اختصاصی مکفی در صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج برای بازپرداخت هزینه‌های مدیریت دیابت در نظر گرفته شود.
- مصوبات فعلی صندوق با نظارت بیشتر در سراسر کشور اجرایی شود و مستنداتی از جزییات این تسهیلات جهت اطلاع‌رسانی در اختیار انجمن‌های دیابت قرار گیرد

ما معتقدیم که سلامت افراد مبتلا به دیابت نباید قربانی مشکلات اقتصادی شود و انتظار داریم مسئولین با درک این شرایط حساس، اقدامات لازم را به فوریت انجام دهند.